

PRESENTACIÓ

Aquesta guia pretén servir d'estímul al professorat, aportant eines pedagògiques perquè l'assistència a l'espectacle teatral "Polzet" es converteixi en un moment significatiu en la vida de l'aula i contribueixi a la sensibilització artística dels nens i nenes.

Zum-Zum Teatre, de la mà de l'autor i director Iñaki Rikarte, ha realitzat una versió singular del conte Polzet. En l'espectacle teatral, seran un pare i un avi, els qui donin vida al relat, per a recrear una nova història tantes vegades contada al llarg de generacions.

Ara és el moment que els espectadors/as gaudeixin d'aquesta creació teatral!

PREPARANT-NOS PER VIATJAR AL TEATRE

Preparar-se per a assistir a un esdeveniment artístic, suposa en primer lloc atorgar un lloc important al “Art” en general, com a expressió de l'ésser humà. Implica a més un acostament a les especials característiques d'un Art que es realitza en viu i en directe.

Partint d'aquesta premissa us proposem una sèrie d'activitats encaminades a activar la memòria dels nostres espectadors i a motivar la seva participació emocional en la representació teatral.

El títol o el camí que dibuixen les pedretes

Iniciem el viatge convidant als nens/es a descobrir el títol de l'espectacle del que gaudirem al teatre.

Per estimular el joc podem guardar en una maleta diversos objectes i materials que simbolitzen l'essència de la història: pedretes, botes, molles de pa, branques d'arbre... Cadascun d'ells és una pista que estimula la cerca.

Finalment tenim la certesa que assistirem a la representació teatral del conte de Polzet. Però... que en sabem d'aquesta història?

Proposem als nens/es fer un camí de records. Cadascun agafa una pedra per a construir-lo. En deixar-la al terra, comparteix amb els altres un record sobre la història, els personatges, l'espai... Pedra a pedra, record a record, podem reconstruir més o menys el conte inicial.

Encara que potser al teatre tot serà diferent i el conte s'haurà transformat per a sorprendre'ns i emocionar-nos novament. Ho descobrirem!

És hora de preparar el viatge per assistir a la representació, pot ser útil portar pedretes a la butxaca per no perdre'ns i poder tornar novament a l'escola.

Els autors. Caminets amb molles de pa

Ningú coneix a qui un dia, amb la seva paraula, va començar a dibuixar la el camí de la història de Polzet. L'autor/a inicial va caure en l'oblit i va desaparèixer, però el conte va continuar bategant de boca en boca.

Un dia Charles Perrault va recollir les molletes de pa narratives disseminades per diversos llocs i va pastar el conte tal com el coneixem.

Des d'aleshores molts autors/es i narradors/es han recreat novament el relat.

Ara és un jove autor i director alabès, Iñaki Rikarte, qui torna a recollir les molles de pa de la història per a cuinar-les de forma teatral i en un escenari actual.

Així l'obra teatral Polzet conté el text de Perrault però el situa en una situació dramàtica nova que permet dibuixar nous camins per gaudir del conte.

* L'AUTOR DEL CONTE: CHARLES PERRAULT

Charles Perrault va viure entre el 1628 i el 1703, en ple segle de Lluís XIV. Va ser contemporani de Molière, Racine i La Fontaine.

Perrault inaugura la literatura escrita especialment per als nens. Les fonts dels seus contes són, en la major part dels casos, populars.

Perrault és bastant sobri en la utilització de conceptes fantàstics. Per contra, les descripcions d'ambients i situacions de la vida contemporània són molt abundants. Perrault ens conta històries antigues, però les situa en escenaris coneguts per als lectors de la seva època.

La societat de l'Antic Règim posseïa una gran desigualtat social; tant els poderosos com els més humils apareixen retratats als contes.

Els rics eren senyors molt poderosos, no necessàriament nobles, l'alta burgesia també posseïa molt de poder. Exemples d'aquests personatges són els ogres.

L'ogre del Polzet és també un ric burgès que compra objectes d'or per a les seves filles i ofereix banquets als seus amics.

Òbviament els més desfavorits eren els fills dels pagesos. Al Polzet la família pateix grans privacions perquè la conformen set nens massa petits com per treballar. En èpoques de fam, l'única solució possible era desfer-se d'aquestes petites persones improductives. Polzet i els seus germans no són abandonats al bosc a causa de l'odi d'una madrastra, sinó que són els seus veritables pares els qui decideixen fer-ho. Durant els segles XVI i XVII, molts nens eren "exposats", és a dir, abandonats perquè els seus pares no podien criar-los.

Els contes populars prenen com a protagonistes a representants d'aquesta infància desprotegida (la fillastra, el fill menor, el més feble físicament, el més pobre) i els atorguen a aquests anti-herois una revenja que, desgraciadament, era poc usual en la vida real.

* L'AUTOR TEATRAL: IÑAKI RIKARTE

Iñaki Rikarte va nèixer 1981 a Vitòria-Gasteiz.

Creador i director d'aquesta versió de "Polzet", comença a formar-se en les Arts Escèniques en la seva pròpia ciutat natal, arribant l'any 1999 a Madrid on, 4 anys després, es llicencia en Interpretació, per la Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid (RESAD).

Al 2002 dirigeix ja la seva primera obra teatral amb la companyia EL GATO NEGRO i 6 anys després arriba al CENTRO

DRAMÁTICO NACIONAL per acompanyar, com ajudant de direcció, a Ignacio García May i Gerardo Vera amb “El Hombre que quiso ser rey ” i “Rey Lear” respectivament.

2010 suposa també un any intens per al vitorià que, amb la companyia KATU BELTZ crea i dirigeix “Sísifo B”, obra després de la qual assumeix la direcció d’ “André y Dorine”, de KULUNKA. “La lengua de las mariposas”, de Manuel Rivas i “Ildebrando Biribó o un soplo al alma”, d’Emmanuel Vacca, són altres de les obres que l’artista alabès ha dirigit al llarg de la seva carrera.

Durant aquests anys i fins a l’arribada del “Polzet”, l’Iñaki Rikarte ha seguit també amb la seva carrera com a actor que, iniciada al 2002, s’ha desenvolupat a llocs de referència com el CENTRO DRAMÁTICO NACIONAL o el CENTRO NACIONAL DE TEATRO CLÁSICO. Així, Al 2012 i 2010, ha treballat amb Ernesto Caballero a “En esta vida es todo verdad y todo mentira”, de Calderón de la Barca i a “La colmena científica o el café de Negrín”, de José Ramón Fernández, havent estat anteriorment dirigit per Ignacio García May o Ana Zamora, entre altres.

El cinema (“Eutsi” –2007) i la televisió (“El precio de la libertad” –2011 o “Mugaldekoak” –2009) són terrenys artístics en els quals també Rikarte ha treballat al llarg d’uns anys, en els quals mai ha deixat de formar-se amb professionals com Mar Navarro, Miguel Olmeda, Emilio Goyanes i Vasily Protsenko, etc.

LA CONTEMPLACIÓ DE L'ESPECTACLE TEATRAL

Els clàssics ho són per la seva capacitat de resultar contemporanis en qualsevol temps. Nosaltres presentem el conte de Polzet privilegiant el tema de l'abandó i contextualitzant-lo en una situació que no deixarà de reclamar paral·lelismes amb la societat actual.

Polzet és un conte en el qual un nen menut i enginyós salva a tots els seus germans i a la seva família, després que els seus pares desesperats els abandonin al bosc per falta de recursos.

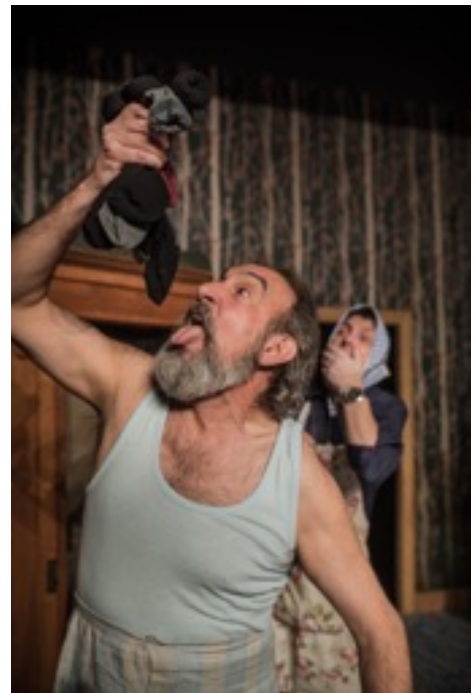
El conte pertany a l'imaginari col·lectiu, n'hi ha prou amb recordar alguns passatges de la història per a emocionar-nos:

Qui no ha tingut por de perdre's en un bosc i de ser abandonat?

Qui no ha imaginat un rastre de pedretes blanques per tornar a casa? I un rastre de molles de pa que desapareixen per la gana d'uns ocells?

Qui no ha sentit por al pensar en la figura d'un malvat ogre?

Aquest univers fantàstic, no exempt de certa ingenuïtat, serà recreat entre un pare i un avi al vespre d'un dia molt especial per a tots dos. Tot comença en aixecar el dit polze d'una mà i deixar volar la imaginació.

JUGANT A L'AULA. ACTIVITATS D'EXPRESSION ARTÍSTICA

Quan l'espectacle ha finalitzat, arriba el moment d'explorar els ressons que ha deixat en els cors dels espectadors/es.

Us proposem impulsar diverses dinàmiques de grup, amb els temes de l'espectacle com a protagonistes.

El tema

Tots els nens i nenes en totes les cultures tenen por a perdre l'amor dels seus pares, és a dir, a no ser estimats. Senten que si els abandonen és perquè no els estimen.

La por a l'abandó és un dels temors més consolidats en l'espècie humana, pel seu valor de supervivència, ja que la societat converteix als nens o als ancians en preses fàcils per la seva fragilitat. Pràcticament tots els nens senten aquest tipus d'ansietat, és un fenomen universal que també ha estat observat en altres espècies.

Estem davant un tema profund que inquieta als nens i nenes i no pot ser tractat amb lleugeresa.

En la proposta escènica hem plantejat el tema de l'abandó a partir d'una situació nova, un avi al qual el seu fill vol portar a una residència perquè no pot atendre'l. Està malalt i necessita atenció contínua.

Aquesta situació és un pretext per poder parlar sobre el tema de l'abandó amb els nens/es, tant en el conte com en l'espectacle.

* Per què abandonen els pares al Polzet i als seus germans al bosc? no els estimen? i a l'espectacle, el pare no estima a l'avi?

* Podien haver trobat una altra solució als problemes?

* Com reacciona Polzet? I l'avi?

* Comprenen els dos personatges el per què de l'abandó?

* En el conte, al final el Polzet es retroba amb els seus pares, i a l'obra de teatre?

* Hem viscut situacions en les quals hem sentit cert abandó? Com ha estat el retrobament?

* De quin color és l'abandó? i el retrobament?

Per finalitzar us proposem crear un quadre col·lectiu sobre l'abandó i un altre sobre el retrobament. També pot ser interessant fer un mural.

Abandonament igual a...

Retrobament igual a...

Els personatges

Partint dels personatges de l'espectacle, el pare i l'avi, us suggerim realitzar una dramatització en parelles que permeti experimentar tots dos rols.

Repartim a la meitat de la classe un crostó de pa i a l'altra meitat un mocador o drap de cuina. Aquests/as últims seran els pares/mares, que hauran de buscar un avi/a amb un crostó de pa a qui cuidar.

El punt de partida és la situació de l'espectacle, però cada parella improvisa i construeix la seva pròpia relació.

D'aquesta forma es reescriu novament la història a la que s'ha de buscar un final, segons el desig dels participants.

Per a continuar podem proposar que els avis es converteixin en pares i els pares en avis, a fi de completar l'experiència.

El bosc

El conte de Polzet succeeix fonamentalment en un bosc, la versió teatral en una habitació recreada amb textures del bosc.

L'escenògrafa Ikerne Gimenez es va inspirar en les tonalitats, formes i siluetes per recrear un univers propi.

L'il·luminador Esteban Salazar es va enfrontar al repte de traslladar els canvis de tonalitat i llum que es produeixen al bosc, a un espai interior i tancat.

Us proposem realitzar un procés a l'inrevés, partir d'un espai interior i tancat conegut, com és l'aula, per a transformar-ho en un bosc misteriós i obert en el qual poder jugar.

Per a iniciar aquest projecte, us suggerim alguns materials de naturaleses diferents per documentar-vos i estimular la vostra imaginació:

* Mirada científica – observar la natura

Aquest vídeo ens submergeix, en tan sols 3 minuts, en els canvis que viu un bosc al llarg de quinze mesos, a través la successió de 40.000 fotografies.

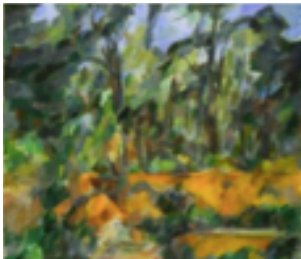
<http://youtu.be/jfa29pq6NFs>

* Mirada artística.

Veure la presentació de power point a

<https://dl.dropboxusercontent.com/u/89482980/el%20Bosc%20i%20el%20Art.pptx>

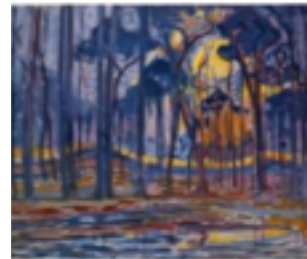
Al llarg de la història el bosc i la seva simbologia han inspirat a molts pintors. Us convidem a descobrir alguns dels seus quadres.

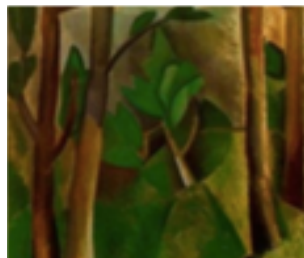
CEZANNE

KLIMT

MONDRIAAN

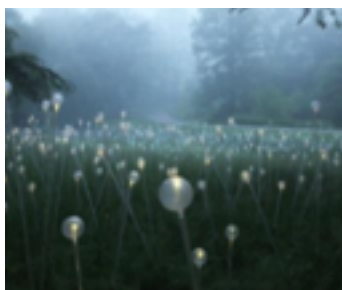

PICASSO

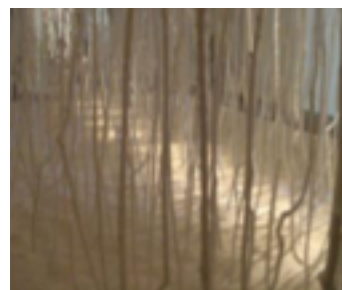

MAGRITTE

També els artistes més contemporanis s'han inspirat en el bosc per a compondre les seves instal·lacions artístiques, utilitzant materials i conceptes diversos.

BRUCE MUNRO

JOAN COSTA

NIEVES ÁLVAREZ

GALAN SOBRINI

THE WHIRLER

També alguns artistes han realitzat la seva obra intervenint sobre el propi bosc.

ROY STAAB

Roy Staab neix en Milwaukee, els EUA, el 9 de setembre de 1941.

Després d'experimentar amb la pintura i l'aquarel·la, durant la dècada de 1970, l'artista decideix intervenir a l'aire lliure. Així, des de 1983, ha treballat exclusivament a la natura i amb la natura, creant sempre instal·lacions amb materials oposats en els propis llocs d'actuació. Al procés creatiu de Staab, a més, és important la participació/creació comunitària.

AGUSTÍN IBARROLA

Aquest artista ha plasmat la seva creativitat sobre 500 troncs d'arbres, a la reserva natural de Urdaibai. El bosc de Oma és una obra d'impressionant bellesa en el qual els colors i les formes de l'obra artística es mimetitzen amb els del propi bosc.

* Desenvolupament del projecte – “Creant un bosc”

Com podem transformar l'aula, o un altre espai de l'escola, en un bosc?

Podem iniciar el projecte a partir de materials propers que podem modelar: paper de diverses grandàries, rotllos de paper higiènic, piles de llibres, diaris, globus, teles...

Un cop triat el material, busquem crear arbres amb ell, que poden ser tots iguals o diferents. I plantant arbre a arbre en l'espai, creem el bosc.

El diari secret del Polzet

Per continuar gaudint del conte del “Polzet”, recomanem la lectura a l'aula del llibre “El diari secret de Polzet”, escrit per Philippe Lechernier i il·lustrat per Rebecca Dautremer.

Un bonic relat que aborda d'una manera original la història, recreant un univers poètic entorn a la gran escassetat i a l'abandó. Un llibre ple d'humor, saviesa i intel·ligència.

DIMECRES

Avui és dimecres. No hi ha escola. Igual que el dilluns i el dimarts. I que el dijous i que el divendres.

El dissabte mai no n'hi ha, i el diumenge tampoc, per descomptat. En realitat, des que es va acabar el menjar, han tancat les escoles d'aquest indret.

-Amb l'estómac buit no es pot ensenyar!- va dir el professor Maxilari, el nostre tutor.

Després es va menjar tots els nostres quaderns i se'n va anar. (Tan bon punt li va donar un mos al meu quadern de poesia, va dir que era més lleuger que la brisa. En canvi. Li va costar acabar-se el del Besarió, que estava ple de ximpleries. I se li va indigestar el llibre de trigonometria. Quina alegria!)